

Posudek na bakalářskou práci

Hlas a hlasy alternativních společností včera a dnes

Vypracovala: Zuzana Špoutilová

Předložená bakalářská práce se rozpadá na tři části. V první je probráno několik autorů, v jejichž práci se autorka domnívá nacházet koncept „jazyka jako mocenského nástroje“: jmenovitě se jedná o L. Wittgensteina, Pierra Bourdieua, Frantze Fanona a Harlana Lanea (v práci se mimochodem střídavě píše Harlan a Harlen). Následuje prezentace společenské situace v zemích, kde podle autorky hlas „alternativních společností“ zazníval nejdůrazněji, tedy ve Spojených státech, v Anglii a ve Francii. Poté se dostaneme k samotnému tématu alternativních společenství, z nichž autorka vybírá beat generation, hippies a punk. A konečně v poslední části práce se autorka věnuje „renesanci“ některých myšlenek s těmito společnostmi spojených: hovoří se zde například o Žlutých vestách, ale i o dalších protestních hnutích.

S hodnocením práce je to poměrně těžké. Na jedné straně rozhodně není špatná; autorčino zaujetí pro alternativní společnosti je velice sympatické a práci vlastně nelze z faktografického hlediska skoro nic vytknout. Kromě toho je velice dobře a čtivě napsaná, pomineme-li některé drobnosti, například podivné skloňování některých jmen („... nová francouzská vlna v čele s Agnès Varda, Jean-Lucem Godardem a François Truffaut“, str. 26).

Nicméně: celý výklad je podán způsobem dosti elementárním a takřkajíc „příručkovým“. Ve wittgensteinovské partii nás zarazí, že se zde nepracuje s *žádným* primárním textem (a žádný Wittgensteinův text nefiguruje ani v bibliografii). I Fanon, Bourdieu a Lane jsou zreferováni skutečně jen ve velmi hrubých rysech. Navíc není zřejmé, proč tato úvodní část v práci vlastně je. Čtenář to jaksi tuší – autorka chce zřejmě naznačit, že právě proti jazyku jakožto „mocenskému nástroji“ se ona alternativní hnutí ať už explicitně, nebo alespoň implicitně vymezovala; naznačuje to však způsobem velice kusým: „O prolomení statutu quo se snažily alternativní společnosti, které experimentovaly s jazykem a zároveň přicházely s tématy, které nebyly (sic) populární a rozšířená“ (str. 16). Ono experimentování s jazykem by samo o sobě bylo ideálním tématem pro bakalářskou práci, ale dovíme se zde o něm jen velice málo – není podniknuta prakticky žádná textová analýza a autorka se spokojuje jen s citáty.

Někdy se setkáváme s dosti zbytečnými informacemi, které mají podle všeho jakýsi „vycpávkový“ charakter: „Pro beatniky byla charakteristická jakási jednoduchost. Typické jsou pro ně bavlněné košile, které nosil Jack Kerouac, či roláky a prosté svetry. Mezi jejich doplňky patřily barety a šátky. Beatnika bylo možné potkat i v obleku, který byl typický pro Williama S. Burroughse. Zaujmout mohly u některých dlouhé vlasy a vousy, které měl například Allen Ginsberg“ (str. 29). No jako fajn, ale například rozbor nějakého Burroughsova nebo Ginsbergova textu by čtenáře jistě potěšil víc. I hippies a punk přijdou velice zkrátka – jsou vyřízeni na str. 33-37, přičemž se nám opět dostane informací, které nikoho nepřekvapí; zejména v případě punku jsou to jen jakési nahodilé střípky, poskládané povětšinou z různých citací. Abych nechodil kolem horké kaše, o zmíněných hnutích se prostě nedozvíme v podstatě nic. No a podobně je to i s onou částí věnované „renesanci“. Jestliže v závěru autorka píše, že „hlavním cílem práce bylo ukázat, že v dnešní době dochází k jakési ‚renesanci‘ témat alternativních společností“ (str. 47), potom nemohu nepodotknout, že tento cíl tak úplně naplněn nebyl – není především ukázáno, jak přesně ony nové alternativní společnosti navazují na ty staré, co od nich přejímají a v čem se vůči nim naopak vymezují – jejich prostý výčet nestačí. Mám intenzivní pocit, že práce byla psána ve velkém spěchu a na nějaké přemýšlení prostě nebyl čas.

Jak už jsem řekl, nechci tvrdit, že práce je špatná – je jen taková *hodně* jednoduchá. Nevěda co činit, navrhuji hodnocení **velmi dobře**.

Praha, 13. 8. 2020

Josef Fulka